

చిన్నిదిర కథ

'ఉప్పెలింగి'

అప్పుడే అరగంటనుంచి బస్సుకోసం వెయిట్ చేస్తున్నది ఇందిర. ఎన్నో బస్సులు వస్తున్నాయి, వెళ్తున్నాయి కాని ఆమె ఎక్కాల్సిన బస్సు మాత్రం రావడంలేదు. వస్తుందనే ఆశాకనిపించడం లేదు. 'రిక్ష్లాలో వెళ్ళిపోతే?' అనే ఆలోచనైతే వచ్చింది గాని, నలభై పైసలతో వెళ్ళాల్సింది రెండు రూపాయ లోతాయి. ఎలాగూఇంతసేపు వున్నాను, మరి కాస్తేపు నిల్చుంటే బస్సులోనే పోవచ్చుఇంటికి. ఎలాగూ రేపుఆదివారమే గనుక, కాస్త ఆలస్యంగా వెళ్ళినా వరవారేదు, అని సమాధానం చెప్పకుని రాని బస్సుకోసం ఆశగా నిరీక్షించ సాగిందామె.

ఎవరో వచ్చారు హఠావిడిగా. ఆమె ప్రక్కగా నిల్చుని ఆమెను కాస్తేపు పరకాయించి చూసింది. ఆమె కళ్ళల్లో ఏదో మెరుపు వచ్చింది. ఆమె దగ్గరగా జరిగి చనువుగా భుజంమీద చేయి వేస్తూ "ఇందూ! నువ్వా! ఇక్కడా?" అంది సంభ్రమంగా.

మొదట ఆమెను గుర్తు పట్టలేని ఇందిర ఈ హఠాత్ సంఘటనకు కంగారుపడింది.

తర్వాత నిదానంగా చూసిందామెను. మధ్య పాపిడ తీసి వాలుజడ అల్లుకుంది. చేతనిండుగా మట్టిగాజులు మధ్య మధ్య బంగారు గాజులు వున్నాయి. మెడలో నల్లపూసలతో పాటు బంగారు గొలుసు వుంది. వంటిమీద పట్టుచీర వుంది. ఆమెను ఎక్కడో ఎప్పుడో చూసినట్టుగా వుంది కాని చప్పన గుర్తు రావడంలేదు. గుడ్లప్పగించి తననే చూస్తున్న ఇందిరవైపు కొందెగా చూస్తూ "నేను పంకజాన్ని, నన్ను పుడే మర్రి పోయావా?" అందామె నవ్వుతూ.

"పంకజం నువ్వా! చప్పన పోల్చు కోలేకపోయాను సుమా! నన్ను ఉమించవే. నీలో చాలా మార్పు వచ్చింది." అందుకే నిన్ను గుర్తించ లేకపోయాను అన్నట్లు నవ్వింది ఇందిర.

"అవును నా కట్టు బొట్టులో ఛాం మార్పువచ్చిందికదా? మరేం చేయనూ. శ్రీవారి కోసం నన్ను నేను మార్పుకోక తప్పలేదు." పంకజం నిట్టూర్చింది.

"ఒకరికోసం నేనెందుకు మారాలి, ఇది నా వ్యక్తిగత విషయం. నా అలంకరణ గురించి ఎవరన్నా విమర్శిస్తే

నేనుదకోను." తన ఆలంకారం గురించి ఎవరన్నా వెక్కిరిస్తే వాళ్ళమీద విరుచుకుపడే పంకజం పెళ్ళికాగానే అతి సామాన్యంగా వుండంటే నమ్మలేకుండా వుంది ఇందిర. ఆలా అని నమ్మక తప్పడంలేదు ఎదురుగా కనిపిస్తున్న ఆమె మూర్తిని చూసి.

నేతచీరలు గాని, పట్టుచీరలు గాని కట్టుకుని అమ్మాయిలు కాలేటికి వస్తే వాళ్ళని చూసి "అమ్మమ్మల తరం వాళ్ళు, వాళ్ళకి ఆధునికంగా ఆలంకరించు కోవడం అన్నలు తెలియదు" అని చీదరించుకునేది. ఎంతసేపూ పల్చటి షిపోస్, జిపోస్ జార్జెట్ చీరలు వగైరాలు కట్టుకొచ్చేది తను. రోజు కో రకంగా ఆలంకరించుకుని వాటికి త గి న మార్చింగ్ తో సహా వచ్చేది.

అమ్మాయిల్లో ఎవరన్నా "ఈ రోజు శనివారం గుడికి వెళ్ళామా?" అంటే చాలు వికారంగా పెట్టేది ముఖాన్ని. "గుళ్ళు, గోపురాలు మనలాంటి అమ్మాయిలకాదు, అవి బామ్మల కోసం, అమ్మల కోసమూను. మనకెంతసేపూ పార్కులు, సినిమాలు, షికార్లు వుండాలి" అనేది. తనకి, దేవుళ్ళన్నా, దేవతలన్నా నమ్మకం వుండేదికాదు. "ఆ రాతి బొమ్మను పూజిస్తే నీకేం ఒరుగుతుంది. ఆ ఉత్సవి గ్రహానికి, మాటా, పలుకా? ఏం వుంది" అని హేళనగా, వెకిలిగా నవ్వేది. అందుకని పంకజంతో ఎక్కువ

మంది అమ్మాయిలు స్నేహంగా వుండేవారే కాదు, అంటే ముట్టనట్లు వుండేవారు.

ఇందిర, పంకజం, ఎ వ రి ఆభిప్రాయాలు, నమ్మకాలు ఎలా వున్నా స్నేహితుల్లా కలిసివుండేవారు. ఇద్దరూ ఫస్ట్ పాఠమ్ నుంచి, ఇంటర్ మీడియట్ వరకూ ఒకే వూరిలో వుండి చదువు కున్నారు. పంకజం నాన్నగారు హఠాత్తుగా పోవడంతోనే ఆ వూరినుంచి వారి స్వగ్రామమైన మరో వూ రి కి వెళ్ళిపోయారు.

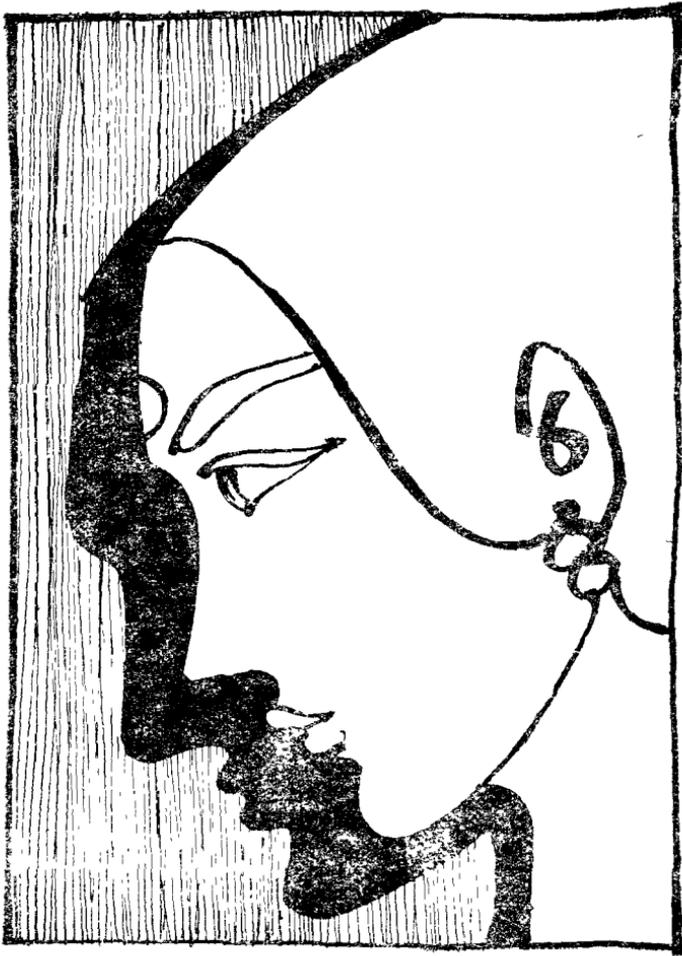
బియ్యే సెకండియర్ లో వుండగా ఇందిరకు పెళ్లయింది. అప్పటికిప్పుడు చూస్తున్నది పంకజాన్ని. ఎంతో పేషన్ గా అధునాతనంగా ఆలంకరించుకుని డ్రిమ్ గా వుండే పంకజం, నిరాదానంగా పెద్ద ముత్తయిదువులా నిండుగా కనిపిస్తున్నది. కళ్ళు వెడల్పు చేసుకుని స్నేహితుడాలిని చూడసాగింది.

"నన్ను చూస్తుంటే ఆశ్చర్యంగా వుందికదా?" అడిగింది నవ్వుతూ.

"ఇంతా అంతానా, చాల ఆశ్చర్యంగా వుంది. పట్టుచీర కట్టేవు ఎక్కడికి వెళ్ళి వస్తున్నావు? పేరంటానికా? గుడికా?"

"గుడికే వెళ్ళి వస్తున్నాను. ఈ రోజు శనివారం కదూ!"

అప్పుడు చూసింది ఇందిర ఆమె చేతిలోనిప్లాస్టిక్ బాస్కెట్ ని. "ఉవ్వా" అంది.

“నువ్వేమిదిహలాత్తు? కనిపించావు? ఎక్కడనుంచి వస్తున్నావు? మీ వారికి ఈ వూరు ట్రాన్స్ఫరయ్యిందా? పిల్లలెంతమంది? ఏ పేటలో వుంటున్నారు?” గణగబ తన సందేహాలన్నీ ప్రశ్నల రూపంలో బైట పెట్టింది పంకజం.

“అన్ని ప్రశ్నలు ఒక్కసారేనా?” అంటూ గణగల నవ్వేసిన ఇందిర

సెమ్మదగా తన విషయాలు చెప్పింది క్లుప్తంగా. “తను అరునెలలుగా ఆక్కడే వుంటున్నట్లు, తనకి పిల్లలు లేరని, భర్త మాత్రం ఆక్కడ లేడని, మరో ఊరిలో వున్నాడని, అందుకొక్కరణం ఆడగ వద్దని ఆ విషయాలు మరొకసారి చెప్తానని” ప్రామిస్ చేసింది పంకజం రెట్టింపి అడిగేసరికి.

నీ వాలకం చూస్తుంటే ఉద్యోగం చేస్తున్నట్టుగా వుంది, నా ఆనుమానం నిజమేనా?"

సమాధానం చెప్పకుండా నవ్వి పూరు కుంది ఇందిర. కొన్ని క్షణాల నిశబ్దం తర్వాత "నీ సంగతి చెప్ప, మీరు వుండేది ఇక్కడేనా? పిల్లలు ఎంత మంది? మీ వారి జీతమెంత?" అడిగింది పంకజాన్ని.

"నీ ప్రశ్నలకు, ఇక్కడలాదు జవాబు, మా ఇంటి దగ్గర చెప్తాను." నవ్వింది సుతారంగా పంకజం.

"ఇప్పుడు మీ ఇంటికా?"

"ఇప్పుడు కాక మరెప్పుడు వస్తావు? ఈ రోజు దాటిపోతే తిరిగి మనం కలుసు కునేసరికి మరికొన్ని సంవత్సరాలు గడిచిపోతాయి. అప్పుడు మన జుట్టు తెల్లబడిపోతుంది. మన పిల్లలు అమ్మలు, నాన్నలు అయిపోతారు. అప్పుడిక మనం ఉప్పుకోవడానికి మాటలే వుండవు. కనక నువ్విప్పుడే రావాలి, వస్తావు కూడా" అన్న పంకజం అటుగా వెళ్తన్న ఆటోని కేకేసి 'కొత్తపేట' అని చెప్పి ఇందిర చేయిపట్టుకుని లాక్కెళ్ళి ఆటోలో కూర్చోపెట్టి పోయింది అంది.

నిస్సహాయంగా చూడటం మినహా ఏమీ అనలేకపోయింది ఇందిర.

పంకజం చెప్పిన గుర్తు ప్రకారం ఓ అందమైన చిన్న దాఖా ముందు అగింది ఆటో.

ఇందిర బ్యాక్ తెరచి డబ్బు తీయ బోతుంటే 'నీవు నా గొమ్మని తెలిసిందా' అని వారింది ఆటో డ్రైవర్ కి డబ్బు లిచ్చి ఇందిర చేయిపట్టుకుని ఇంట్లోకి నడిచింది. పంకజం

"ఇంత దూరం వచ్చాక వెనక్కి పారిపోతాననా, నా చెయ్యి వదులు, నేనే వస్తాను" అని ఆమె చేతిలోంచి తన చేయి లాక్కుని ఆమెను వెంబడించి ఇందిర.

'మమ్మీ వచ్చింది,' 'అంటి' వచ్చింది,' 'పిన్ని వచ్చింది' అంటూ అయిదారుగురు పిల్లలు బిలబిల్లాడుతూ వాళ్ళకు ఎడరు వచ్చారు. వాళ్ళలో పదిహేను మొదలు, మూడేళ్ళ వయసు వరకూ వున్న పిల్లలు వున్నారు. అందరి లోకి చిన్నగావున్న పిల్లను ఎత్తుకుని ఆ పిల్ల బుగ్గలు నిమిరింది పంకజం ప్రేమగా.

"మమ్మీ అక్క కొత్తింది మలే" అంటి ముద్దు ముద్దుగా.

"అలాగా అక్కను కొడతాలే" అంది పంకజం నవ్వి. ఆ మాటతో తృప్తిపడిన ఆ అమ్మాయి తల్లి చేతిలోంచి కిందికి జారి, త తిమ్మా పిల్లల దగ్గరకు పరుగెత్తింది.

"అది మా అమ్మాయి - పేరు సుజన. వాడు మా వంశాంకురం, పేరు సురేంద్ర. ఆ పెద్ద పిల్ల లిద్దరూ మా ఆడబడుచు పిల్లలు. వీళ్ళు మా బావగారి పిల్లలు"

అంటూ ఆ పిల్లల్ని పేరు పేరునా పరిచయం చేసింది. వాళ్ళంతా కోరన్ లా "ననుస్తే కొత్త ఆంటీ" అన్నారు చేతులు జోడించి.

"వచ్చావా అమ్మాయి, ఇంకా రాలేదే(విటా అనికంగారుపడుతున్నాను" అంటూ హడావిడిగా వచ్చింది ఓ వృద్ధురాలు. ఆ విడ వెనకాల నడవయసులో వున్న యువిన వుంది.

అత్తగారు, ఆడబిడ్డ అని వాళ్ళు ఇందిరకు, 'నా స్నేహితురాలు' అని, ఇందిరను వాళ్ళకు పరిచయం చేసింది పంకజం.

"అలాగా, చాల సంతోషం. కూర్చోమ్మా" అని, కోడలితో మాట్లాడుతూ వుండమ్మా, ఇప్పుడే వస్తాను" అంటూ పంకజం అత్తగారుతిరిగిలోపలికి వెళ్ళింది పంకజం లెవబోతే "నవ్వు కూర్చుని మీ వెండతో మాట్లాడమ్మా, నేను వెళ్ళి కావీ తెస్తాను" అని, పంకజం ఆడబిడ్డ లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

"మీ ఇల్లు మనవ్యులతో చాల ఇరుగ్గా వుండే, నువ్వెలా వుంటున్నావే బాబూ, నేనైతే ఒక్కజం వుండలేను బాబూ ఇంతమంది మధ్య." తన మనసులో ఉద్దేశ్యాన్ని బయట పెట్టిసింది ఇందిర.

అలా అంటున్న ఇందిరవైపు తెల్లబోయి చూడసాగింది పంకజం. "మరి కుటుంబ మన్నాక వీళ్ళంతా వుండరా?" అంది ఆమాయకంగా చూస్తూ.

"ఇంతమంది వున్న ఇంట్లో ఓట్లా వుండగలుగుతున్నావన్నదే నా సందేహం... మీ ఆడబిడ్డ కాపురానికి వెళ్ళదా?"

"ఆవిడకాపురానికెళ్ళాలంటే పరలోకం వెళ్ళాల్సిందే, ఆమె భర్త ఆ పిల్లలు పసివాళ్ళగా వున్నప్పుడే పోయారు. అప్పటి నుంచీ, ఇక్కడే వుంటున్నా రాలిడ పిల్లలతో. ఇక ఆమెకు ఎవరూ లేరు మేము తప్పించి. ఇక మా బాటగారి పిల్లలు వుండటానికి కారణం, వాళ్ళల్ని ఈ వద్యే పోయింది. లిల్లి లేని పిల్లల్ని ఎవరు పెంచుతారు? తండ్రీ మరో పెళ్ళి చేసుకున్నాడు. ఆవిడకు ఈ పిల్లలంటే అస్సలు ఇష్టం వుండదు. అందకే వాళ్ళని ఇక్కడే వుంచాము..."

"వుంచాము అంటున్నావు, ఈ సలహా నువ్వే ఇచ్చా, లేక మీ వారి ఆలోచనా? ఆయన అంటే మాత్రం నువ్వెలా ఒప్పు కున్నావు? మన పిల్లల్ని మనమే పెంచుకునే స్థితిలోలేని మనం, ఇతరుల పిల్లల్ని కూడా పెంచాలంటే ఎంత ఇష్టం?" అసహనంగా అంది ఇందిర.

ఇతరులు ఎవరే? నా భర్త తోబుట్టువుల పిల్లలేకదా నా భర్త ఆవులు, నా కూలపులే కదా? నాకు నా అన్న తమ్ములు ఒక్క చెల్లెళ్ళు వాళ్ళ సంతానం ఎంత మఖ్యులో నా భర్తకి తనబంధువులు అంత మఖ్యులే కదా" అంది పంకజం.

"ఏమో బాబూ, నాకైతే అటువంటి బంధాలు ఇష్టం వుండదు. భర్త, పిల్లలు

అంటూ వంటరిగా వుండకుండా, ఇంత మంది మధ్య వూడటం, ఎంత బాధగా, విసుగ్గా వూటుందో... భర్తతో కలిసి హాయిగా సినిమాకో, షికారుకో తిరక్కుండా అనాధ శరణాయంలా ఇంతమందిని వెంటబెట్టుకుని తిరగా లంటే ఎంత చికాకుగా వుంటుంది? అందుకే ఆమెరికాలాంటి దేశాల్లో వృద్ధులైన వారికి వేరే వసతి సౌకర్యాలు వూటాయట. పెళ్ళయిన జంటలు హాయిగా, హేపీగా వూటారు. వెనక్కాల ఆత్మా ఆడబిడ్డం బాధ లేకుండా. అటు వంటి పద్ధతి మన ఇండియాలో కూడా రాకూడదూ."

"విదేశాల్లో ఆడవారు, కట్టుకున్న భర్త నచ్చకపోతే వెంటనే ఆతనికి విడాకులు ఇచ్చేసి మరో పెళ్ళి చేసుకుంటారు. అలా ఎన్ని పెళ్ళిళ్ళయినా చేసుకుంటుంది హాయిగా, ఆడది అలా మనం కూడా చేసుకుందామంటావా?" సీరియస్ గా అడిగింది పంకజం.

"నీ...నీ... ఆలా ఎందుకు చేసుకుంటాము...? కట్టుకున్నవాడు, మంచివాడైనా, దుష్టడైనా, దుర్మార్గుడైనా ఆ ఒక్కడితోనే మన తను వు వెళ్ళిపోవాలి. భర్త కిష్టం లేక ఆమెనవిడిచి పెడతే ఆలో లక్షణా అని ఏడవ్వాలిందే గాని మారు మనువుకి చస్తే ఒప్పుకోదు మన భారత స్త్రీ, ఇప్పుడిప్పుడు, అటు వంటివారు, భర్త పోయిన యువతులు,

పాత సంప్రదాయాన్ని, కట్టుబాట్లను సడలించుకుని పునర్వివాహం చేసుకుంటున్నారనుకో. కాని అది చాలా అరుదే. కాని నా ఉద్దేశ్యం ఏమంటే..." అగింసి ఇందిర మాట పూర్తిచేయకుండా.

"ఇతర బంధాలేవీ లేకుండా తనూ, భర్తా చిరకా గోరింకల్లా వుండాలంటావు" ఇందిర ఆనంపూర్తిగా వదిలేసినమాటను పూర్తిచేసింది పంకజం.

"కొన్నాళ్ళన్నా ప్రేమ లేకుండా అత్తా, మామా, ఆడబిడ్డ, మరెవరి అంటూ ఈ చికాకు లెందుకు బాబూ" ముఖం చిట్టించి ఇందిర అంటుంటే పంకజం నవ్వుకుండా వుండలేకపోయింది. అయితే నువ్వు ఆరునెలలుగా ఇక్కడేవున్న కారణం ఇప్పుడు ధర్మం అయిందే. మీ ఆత్మా మామలు మీతో కలిసి వుండటం నీకు ఇష్టంలేక, లక్షణమైన కాపురాన్ని తెంచుకుని వచ్చేసి వుంటావు అవునా?" అడిగింది పంకజం.

ఇందిర మాట్లాడలేదు. మౌనం అర్ధా గీకారంగా వుండిపోయింది.

"కాని ఇది మంచి లక్షణం కాదు ఇందూ. నీ పుట్టిందినే ఊహించుకో. నీకు ఆత్మా చెల్లెళ్ళు. అన్నదమ్ములు అంటూ చాలా బలగమే వుండవచ్చు. మీ అన్నయ్యకు పెళ్ళవుతుండ మీ వదిల వస్తుంది. అవిడకు మీ వాళ్ళెవరూ ఇష్టం వుండదు. మీ వాళ్ళు వుంటే నేను వుండను. మీ వాళ్ళను విడిచి మనం దూరం పోయి వుందాము, వంటరిగా 'అంటుందనుకో'

అప్పుడు నీ కెలా వుంటుంది ? మీ వదిల గారి ఉద్దేశ్యం మంచిదని అనుకోగలవా? భార్య పోరు పడలేక వేరే వెళ్ళి కాపురం పెట్టిన అన్నగారిని మెచ్చుకోగలవా ? ఒక్కనాటికీ మెచ్చుకోలేవు సరికదా భార్య విధేయుడు అని బిరుదిచ్చి ఆతన్ని ఏవగించుకుంటావు. అలా కాక ఆతను తన భార్య మాటకు విలువనివ్వకుండా తన తలి తండ్రులను, అక్క చెల్లెళ్ళను, అన్న తమ్ములను విడవకుండా ప్రేమగా, అభిమానంగా చూచుకుంటే మా అన్నయ్య చాల మంచివాడు. మేమంటే ఎంత ప్రేమ, పెళ్ళయినా వాడి మనసు మారలేదు. ఇటువంటి అన్నలభించడం మా అమ్మా నాన్నల ఆదృష్టం అని మురిసిపోతావు, పొంగిపోతావు, ఎందు కని ? మన సంప్రదాయాలు, ఆచారాలు, మన ప్రేమాభిమానాలు మనలో బంధు ప్రీతిని పెంచుతాయేగాని తుంచలేవు. మన జీవన విధానమే వేరైనది. మనకి 'నా' అన్న వాళ్ళంతా కావల్సినవాళ్ళేను. మనకి స్వేచ్ఛ కావాలని, అర్థించివారిని దూరం చేసుకోవడం భావ్యంగా వుంటుందా ? కొడుకుల కోసం కలవ రిస్తారు ఎందుకని ? తమ పృథ్వావ్యంలో ఆడుకోవాల్సినవాడు కొడుకే. ఇష్టం వున్నా లేకపోయినా లోకం కోసం అయినా, కర్తవ్యపాలన కోసం అయినా తల్లి తండ్రులను, తలచెడిన తోబుట్టువుని, తన కన్న చిన్నవారిని ఆదుకోవలసిన

వాడు కొడుకే గనుక, అటువంటి కొడుకు కావాలని కోరుకుంటారు తలిదండ్రులు.

తమని ఆదుకోవలసిన కొడుకు పెళ్ళి కాగానే భార్య విధేయుడై, స్వార్థపరుడై తన దారి తాను చూసుకుంటే, అకొడుకు మీద ఎన్నో శలు పెట్టుకున్న ఆకన్న వారి మనసు ఎంత ఆక్రోశిస్తుందో ఆడది అహం హన చేసుకుంటే ఆ త్రవారి నుండి తన భర్తను విడదీయాలని కలలో కూడా అనుకోదు. తన అన్న తమ్ములు మాతృ, పితృ విధేయులై వుండాలని, తన భర్త మాత్రం తను గీచిన గీటు బాటకూడదని స్వార్థపరురాలైన ఆడది మాత్రమే కోరు కుంటుంది. అలా అని తన భర్త సంపా దనంతా ఆ త్రా ఆడబిడ్డలకేదారపోయమని కాదు నా ఆభిప్రాయం. వాళ్ళు కూడా తన ఆవులేకదా, అనే సమదృష్టి వుండాలి అంటాను. అత్రా ఆడ బిడ్డ స్థానాల్లో వున్న స్త్రీలు కూడా తమ ఇంటికి వచ్చే నప పడుషుని ప్రేమగా, ఆదరించాలి. ఆమె వ్యక్తిత్వాన్ని గౌరవించాలి. ఆమెను ఆ ఇంటి గృహిణిగా, అపురాలిగా మన్నించి ఆదరాభిమానాలు చూపించాలి. అప్పుడే ఆ నవవధువు ఆ ఇంటి వాతా వరణంలో పాలూ సీరూలా కలిసి పోగలదు. నన్నే చూడు, మా అత్రా ఆడ బిడ్డ ఎంతో అభిమానంగా చూస్తారు. వాళ్ళంటే నాకూ అంత అభిమానంగానే వుంటుంది. ఇదంతా ఎందుకు చెప్తున్నా నంటే, ఒక వ్యక్తి భార్యగా, గృహిణిగా

ఇంట్లో ఆడుగు పెట్టిన ఆడవి ఆ కటుబంబ శ్రేయస్సుకై ఆశించింది. తను సుఖ పడి, తన చుట్టూ ఉన్న వారిని సుఖ పెట్టాలి, అందుకోసం ప్రయత్నించి సాధించాలి. అంతే గాని సమిష్టిగా వున్న కటుబంలో చీకలు తీసుకు గాకూడదని ఉద్యోగ రీత్యా దూరంగా వెళ్ళిపోవాలనే అది సమస్య కాదు. కాని తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో ఉమ్మడిగా ఉండాలి వచ్చి నప్పుడు భరించాలి తప్పదు." పంకజం ఆవేశంగా లెక్కరిస్తు దే దిగ్రాంతిగా చూస్తుందిపోయిందేగాని, పెదవి కదిపి, ఒక్కమాటా చెప్పలేకపోయింది ఇంక, పంకజం ఆవేశం తగ్గి మామూలు ధోరణిలో పూక రాజకీయాల్లోకి దూక పోయావా, పనికి వచ్చేదాని." వ్యంగ్యంగా నవ్వింది ఇందిర.

"అందుకు పనికివచ్చేవారు వేరే వుంటారులే. సంసారమనే ఈ రాజకీయాల్ని దాటనియ్యి ముందు" తనూ తేలిగ్గా నవ్వేసింది పంకజం.

చిన్నమాటకు ఎంత పెద్ద ఉపన్యాసం ఇచ్చావే నీ కట్టు బొట్టులోపాటు నీ హృదయాన్ని కూడా సస్థరించారన్న మాట మీ శ్రీ వారు. అయితే ఆయన్ని తప్పకుండా మెచ్చుకోవాల్సిందే. మొత్తానికి నిన్ను మీ శ్రీవారు తన ఆభివృద్ధికు అనుగుణంగా మలచు కున్నారు.

"ఆయనేం నన్ను మార్చలేదు. భగ

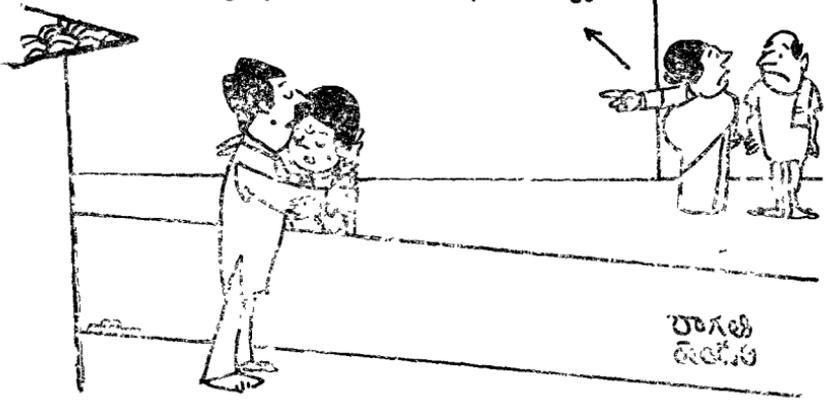
కనుగుణంగా, ఆయనకు నచ్చే పద్ధతిలో నడుచుకుంటేనే ఎక్కువ ఆనందం లభిస్తుందని నన్ను నేనే సంస్కరించు కున్నాను, ఆనందిస్తున్నాను కూడా." ముఖాన్ని ముడుచుకుంటూ అంది పంకజం.

"కేవలం ఆయన మనసు గ్రహించే మార్పుకున్నా వానిభావాలను ఆనందం" నమ్మలేనట్లు చూసింది ఇందిర.

"నీ జం, ఆయన నోరు తెరచి, ఆలా వుండకు, ఇలా వుండు, అని ఏ ఒక్కరోజూ నాతో అనలేదు. నేను అతిగా అలంకరించుకున్న రోజున, చాల ముఖావంగా, పరాయి వారిలా ప్రవర్తించే వారు. అలంకరించుకోవడానికి బద్ధకించి సింపుల్ గా వున్న రోజున నాతో చాల క్లౌజ్ గా వుండేవారు. నేను అడక్తుంటానే నన్ను సినిమాకో, వికారకో తీసుకెళ్ళే వారు. ఈ రోజు నా కంటికి చల్లగా అష్టవకరంగా కనిపిస్తున్నావు సుమా!" అని ప్రశంసించేవారు. అదిగాక ఓ చిన్న సుమటన నా స్వభావాన్ని మార్చి వేసిందంటే నమ్ముతావా?"

ఓ రోజు గుడికి బయలుదేరాము, నేనూ ఆయనాను. నేను పల్చటి షిపాన్ చీర కట్టుకుంటే ఆయన అదోలా నవ్వుతూ "మనం వెళ్ళేది పార్టీకి కాదు, గుడికి. కనుక కాస్త సభ్యతగా వెళ్ళే బాగుంటు దేమో అన్నారు. ఆమాటలోని వ్యంగ్యాన్ని

మగ పిల్లల వారో నిడివి మలే ఇంత ద్వారా
 ఏర్పాటు చేయవద్దండి అంటే విన్నారాకాదు!!

కట్టుకుని తలలో పూలు పెట్టుకుని బయలు దేరాను. టాక్సీలో వెళ్ళకుండా బస్సులో వెళ్ళాము అదే బస్సులో ఇద్దరు యువతులు ఎక్కార. వాళ్ళ వయసు పాతికపైన, నలభైలోపు వుంటుండేమో. చాల ఫేషన్ గా వున్నారు. పల్పుటి చీరలు వాళ్ళ వయసుని దాచడంలేదు. వాళ్ళ వెనక్కాల నలుగురు అబ్బాయిలు పడ్డారు. రకరకాల మాటలతో, గూతార్థాలతో వాళ్ళని ఏడిపిస్తున్నారు. ఆ యువతులు సాపం చాల సిగ్గుపడి పోతున్నారు. కాని అబ్బాయిలను ఏదీ అనలేకపోతున్నారు. వాళ్ళున్న పరిస్థితిలో నా ప్రక్కన ఓ పండు ముత్తయిదువ కూర్చుని వుంది. ఆవిడ తన దగ్గర కూర్చున్న ఆవెతో నన్ను చూపిస్తూ "ఆ అమ్మ ఎంత లక్షణంగా వుంది, వాళ్ళు చూడు ఎలా వెకిలిగా, అలంక

రించుకున్నారో, అబ్బాయిలు ఏడిపించారంటే మరి ఏడిపించరా, అటువంటి వాళ్ళను చూసి" అని, ఆమాటలు వింటున్న నాకు వళ్ళు జలదరించింది. ఆ సమయంలో నేను వాళ్ళలా అలంకరించుకోనందుకు నన్ను నేను చాల అభినందించుకున్నాను. ఆ రోజునుంచే నేను చాల మారినోయాను. తక్కువ అలంకారంతో ఎక్కువ ఆదరణను ఆయననుండి పొందుతున్నాను. నన్ను చూసుకుని నేను గర్వపడేకన్న, ఇతరులనుంచి ఎక్కువ ఆనందాన్ని, తృప్తిని పొందడమే నాకు ఎక్కువ సంతోషాన్ని కలిగిస్తున్నదప్పుడు. నా యిష్టప్రకారము, నాకు నచ్చిన రీతిలో నడుస్తాననుకో, అప్పుడు నాకు లభించేది నా ఒక్కదాని ఆనందమేను. కాని ఇప్పుడో, ఇంట్లో అందరిచేలా

మన్ననలు పొందుతున్నాను. నేనంటే శ్రీవారు ప్రాణం పెట్టారు. అత్తా, ఆడ బిడ్డలు, ప్రతిక్షణమూ నా గురించే ఆలోచిస్తారు. పిల్లలు నేను కనిపించకపోతే కలవరించిపోతారు. ఇప్పుడు చెప్పు ఆడదాని కింతకన్న కావాల్సిందేమిటి? పంకజం నవ్వుతూ ఇంటివైపు చూసింది. ఆ నవ్వులో ఎన్నో ప్రశ్నలు 'ఇలా నీవు నీ జీవితంలో సాధించ గలిగేవా? సాధించగలవా? నీ వల్ల నీ ఇంట్లో ఎవరికైనా తృప్తివుంటుందా?' అనేవి తొంగిచూసినట్లు ఊహగానం చేసిన ఇందిర మనసులోనే ఉలిక్కి పడింది. తప్పు చేసిన అపరాధిలా లోలోపల ముడుచుకుపోయింది. ఆమెకు ఆ లో చిం చు కో వ దా ని కి వ్యవధి నిస్తున్నట్లుగా, "కూర్చో" ఈ వీక్లి తిరగేస్తుండు. చీర మార్చుకొస్తాను" అంటూ ఆ చోటు విడిచి వెళ్ళిపోయింది పంకజం.

పంకజం అత్తగారు, కాఫీ, టిఫిన్ తెచ్చి ఇందిర ముందు పెట్టింది. అవి తీసుకోవడానికి ఇందిర మొహమాట పడినా ఆవిడ ఊరుకోలేదు. ఆవిడ బలవంతంమీద తిన్నానన్న పేరుకి కాస్త తిని కాఫీ త్రాగింది ఇందిర.

తర్వాత ఇందిర స్వవిషయాలు అడిగింది. అన్నిటికీ చాల క్లష్టంగా జవా బిచ్చింది ఇందిర. ఓ ఆరగంట కూర్చుని లేచిందామె వెళ్తానంటూ. అసలు ఆ,

పూటకు అక్కడే వుండిపోమని బలవంతం చేసారు వాళ్ళంతా. ఇందిరగ్గర తన కోసం ఎదురుచూస్తారంటూ బయలు దేరింది ఇందిర, వినకుండా. పంకజం, బస్టాండు వరకూ వచ్చి ఇందిరను బస్సెక్కించి వెళ్ళింది

బస్సులో కూర్చున్న ఇందిరకు పంకజం కుటుంబమే గుర్తు వాసాగింది. పంకజం కుటుంబం ఎంత హాయిగా వుందో, స్వేచ్ఛగా స్వతంత్ర తాలాతో పెరిగిన పంకజం అంతమందిలో తానూ ఓ మనిషిగా కలిసిపోయి, నేర్చుగా. ఓర్పుగా సంసారాన్ని చేసుకుంటున్నది కాని తానో నలుగురి మధ్యా పెరిగినా, పడిమందిగల కుటుంబంలో నిలవలేక స్వేచ్ఛని కోరుకుంటూ వచ్చేసింది. వచ్చిన కొత్తలో వానానికి ఓ ఉత్తరం వచ్చేది భర్త దగ్గరనుంచి "నువ్వు ఎప్పుడు వచ్చేది తెలియజేస్తే వచ్చి తీసుకెళ్తాను అంటూ. తనకింకా తెలియదు, ఆ సంసారం చేయడం ఇష్టంలేకే తను వచ్చేసినట్లు, ఇక్కడ తను ఓ ప్రయివేట్ కంపెనీలో ఉద్యోగం చేస్తున్నట్లును. ఆ ఉత్తరాలన్నీ చదివి పొయ్యిలో పారేసేది. కనీసం జవాబు కూడా ఇచ్చేదికాదు. కాని పంకజం భర్త ఆనందం కోసం, అతని బలగం కోసం తనని తనే మార్చుకుంది. సంతోషంగా తృప్తిగా బ్రతుకుతున్నది. కాని తనో...? 'నీకోసం, నీ ఆనందం

కోసం, నీ స్వేచ్ఛ కోసం నువ్వు బ్రతుకుతున్నావు' అంది మనసులోని మరో మనిషి. 'అవును నా కోసం నేను బ్రతుకుతున్నాను అంతే' నిర్లిప్తంగా గొణుక్కుందామె.

ఆమె ఆలోచనకు ప్రేకుపడింది వెనక సీటులోంచి వినిపిస్తున్న మాటలకి వెనక్కి తిరిగి చూసింది ఇద్దరు నడిచయసు దాటిన స్త్రీలు కూర్చుని, బిగ్గరగా మాట్లాడుకుంటున్నారు.

ఎర్ర చీర కట్టుకున్న ఆమె అంటున్నది. "వాడు మాత్రం ఎన్నాళ్ళు ఆగుతాడమ్మా? కయసులో వున్నవాడు, కోరిక లేకుండా వుండటానికి వాడేమైనా సన్యసించాడా? అంటుకే మేముంకా పట్టబట్టి మళ్ళీ పెళ్ళి చేయించాము ఈసారి చదువుకున్న పిల్లని చేయలేదులే ఏదో కాస్త అక్షరజ్ఞానం వున్నపిల్లలైతే చాలన్నాడు వాడేను. ఓసారి చదువు బొమ్మను జేసి ఆనుభవించాము కదా." గళ్ళ చీరావిడ అంటున్నది. "మరి ఈ సంగతి అదే తన మొగుడు చుళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకున్నాడని ఆ అమ్మాయికి తెలిసిందా?" అని.

"ఎండుకు తెలియదూ?! ఓ వేళ తెలియకపోతే ఈ తర్వాత తెలుసు కుంటుంది. అమ్మ పెట్టా పెట్టదు, అడుక్కు తినానియ్యదు అన్నట్లు తనూ కాపురం చేయక, మరో ఆడదాన్ని రానివ్వదా? అయినా ఇప్పుడు దానికేం లోటు. బళ్ళో

మేష్టడపని చేస్తున్నదట. నెమ్మదిగా ఎవరో చేరదీస్తాడు. ఈ రోజుల్లో ఇలా జరగడం మామూలైపోయింది వదిలా. మా సుగుణ మొగుడు వాళ్ళ ఆఫీసులో పనిచేసే అమ్మాయిని ఉంచుకున్నాడు. మొదట్లో మా సుగుణ మొగుడు చేసిన పనికి పోట్లాడింది, ఏడ్చింది అలిగింది, పుట్టింటికి పోయింది. 'నువ్వు ఏమన్నాకా నేను మాత్రం ఆ అమ్మాయిని వదిలి పెట్టేలేదు అని కరాఖండిగా చెప్పేసాడు నువ్వురా, నిన్నూ నీ పిల్లల్ని లోటు రానివ్వకుండా చూసుకుంటాను. అన్నాడు చదువాడే లేని మా సుగుణ, భర్త చాటున బ్రతకడం నేర్చుకున్న మా సుగుణ చేసేదేంలేక తిరిగి ఆ భర్త దగ్గరకే వచ్చింది మరో మార్గం తెలియక. ఉంచుకున్నదాన్ని, మా సుగుణను కూడా బాగానే చూసుకుంటున్నాడు మన దేశంలో ఆడది, శండ్రి చాటున, లేక భర్త చాటున, లేదా అన్నదిమ్మం పంచనా తప్పించి వంటదిగా, ధైర్యంగా బ్రతకలేదు. చదువుకున్న పిల్లలైతే ఏ కాస్త పొరపాటు జరిగినా ఈ మొగుడూ వద్దు, ఈ కాపురమూ వద్దని ఇప్పుడిప్పుడు వీధులెక్కుతున్నారనుకో." 'అడ్డ రోడ్డు' అంటూ అరిచాడు కండక్టరు. ఎర్ర చీర. గళ్ళ చీర ఉలిక్కిపడిలేచాయి. కంఠారు పడుకూ కిందిగి దిగాయి. వాళ్ల వెనక్లాలే దిగింది ఇందిర. ఆమె మనసంతా చేదు మాత్ర తిన్నదానిలా అశాంతిగా, తిక్కు

తిక్కగా వుంది. కొంపదీసి తన భర్త కూడా మరో పెళ్ళి చేసుకోడుగదా? అందులో ఆశ్చర్యం ఏముంది? అసలీ పాటితే ఎవరినన్నా చేరదీసి వుండొచ్చు. అందుకే తన దగ్గరనుంచి ఉత్తరాలు రావడం కూడా ఆగిపోయాయి. ఆ

ఆలోచనగానే మనసులో ఏదో ఆరాటం ఆందోళనా బయలుదేరాయి ఓ వేళ అదే నిజమైతే తను ఏం చేయాలి? ఉహూ! ఏమీ చేయలేదు. 'నా భర్త నన్ను వదిలేసాడు నాకు అన్యాయం చేశాడు' అని సిగ్గు విడిచి క్రోధం తెక్కగలదా? నిజానికి ఆ రెండు పనులు అంటే, భర్తని వదిలిపెట్టడం. ఆ సంచారం నా కక్కర్లేదు, అని వచ్చేసిందే తను, అటుమంటప్పుడు, సిగ్గు అభిమానం వదిలేసి ఎవరితో మొరపెట్టుకుంటుంది? ఆలోచనలతో నడుస్తున్న ఇందిర ఓ రిక్షా కింద పడబోతే దారేపోయే వారెవరో చటుక్కున ఆమె చేతులు పట్టుకుని ఇవతలకు లాగారు.

“రోడ్డు మీద నడిచేటప్పుడు కాస్త జాగ్రత్తగా వుండాలమ్మా అని హెచ్చరించాడతను.

అతనికి కృతజ్ఞత చెప్పుకుని గబగబ నడిచి ఇల్లు చేరుకుందామె.

మూసివున్న తలుపుల మీద చేయి వేస్తూ ఆగిపోయింది. గదిలోంచి అన్నా వదినలు మాట్లాడుకోవడం వినిపిస్తున్నది.

“మీకు మరో పూరు ట్రాన్స్ఫరయి నట్లు మీ చెల్లెమ్మకు చెప్పా?” అని అడుగుతున్నది వసంత

“ఇంకాలేదు, ఆ విషయమే ఆలోచిస్తున్నాను,” అంటున్నాడు ప్రకాశం.

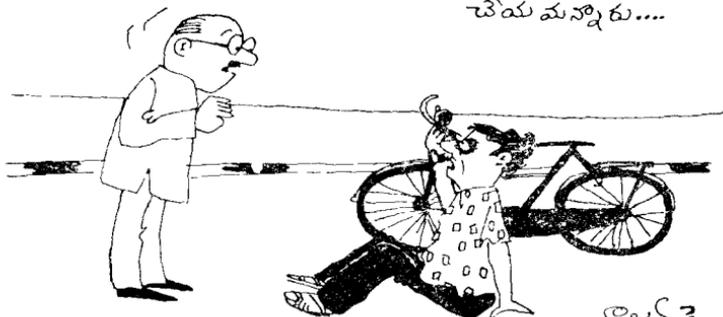
“ఆ ఉత్తరం అయినా చూపించారా?”

“అహూ, అప్పుడే చెప్పడం ఎందుకని ఆగాను అదీగాక ఆ ఉత్తరంలోని సంగతులు ఎంతవరకు నిజమో తెలుసుకోకుండా ఆ విషయాలు బయటపెట్టడాని మనసు నొప్పించడం నాకిష్టం లేదు. నువ్వు మాత్రం ఆ ఉత్తరాన్ని ఇందు కళ్ళబడకుండా చూడు. ఎప్పుడో రాబోయే ప్రళయం ఇప్పుడే వస్తుంది లేపోతే అనే అన్నగారి మాటకు మనసులోనే తృప్తిపడిన ఇందిర, ‘ఎక్కడ నుంచి వచ్చింది? ఎవరు రాశారు ఆ ఉత్తరాన్ని? అనుకుంది కంపరంగా. ఓ వేళ ఆ ఉత్తరంలోని విషయాలు నిజమే అయితే ఏం చేస్తారు? కోర్టు తెక్కతా? పసంత సందేహాన్ని వ్యక్తం చేసింది మళ్ళీ.

“ఓ వేళ కోర్టు తెక్కినా మనమే ఓడిపోతామేమో... ‘నా భార్య కాపురానికి రావడంలేదు మరి మళ్ళీ వివాహం చేసుకోక ఏం చేయను’ అనే పాయింటు తీస్తాడేమో అయిన. ఏదీ చేసినా ముందు దానిలో నిజా నిజాలు తెలుసుకుని, ఆ తర్వాత స్టిడరుతో సంప్రదించిగాని ఏదీ చేయను. ఇందు వచ్చేస్తుందేమో ఆ మాటలు ఎత్తవద్దిక” అని ప్రకాశం

పోక్కుడుం రొకపోతే సైకిల్
ఎంచుకురా నక్క?

అదికొదండి... మా
గుఱవుగాడు పెద్దవారు
కనబడగానే నమస్కారం
చేయ మన్నారు....

రొకన కె.

అనగానే వసంత షాసంగా
వుండిపోయింది.

అప్పుడే వచ్చినట్లు శబ్దం చేస్తూ
'వదినా' అన్విపిలింది ఇందిర. ఎక్కడ
వాళ్ళు అక్కడ స్టండుంచుకుపోయినట్లు
అతి నిశబ్దంగావున్న గదిలోకి వాడి
పోయిన ముఖంతో అడుగు పెట్టింది
ఇందిర

"అపీసుకో పని తెమలలేదా? స్ట్రోక్
బన్ను అందలేదా? నీకోసమే బయలు
దేరుకున్నారు మీ అన్నయ్య." పెదవుల
మీదకు నవ్వు తెచ్చిపెట్టుకుంటూ అంది
వసంత.

"ఎందుకూ రావడం? నేనేమైనా
చిన్నపిల్లనా రాలేకపోవడానికి? నే
నెక్కిన బన్ను దారిలో చెడిపోయింది.
అది బాగుచేసి తిరిగి బయలుదేరేసరికి ఈ
తైమయ్యింది" ఇందిర బట్టలు మార్చు
కోవడానికి గదిలోకి వెళ్ళిపోయింది.

'అన్నం తిండువుగాని రా' అం
వసంత ఎంత పిలిచినా 'నాకు ఆకల్లేద
వదినా' అంటూ కూర్చుంది. మనసులో
రెండు ప్రశ్నలు తలెత్తి ఆమె మనసుకి
కాంతి లేకుండా చేస్తున్నవి

ఒకటి 'అన్నయ్యకు ట్రాన్స్పరె
వెళ్ళిపోతే తను వంటరిగా ఎక్కడ
వుండాలి? అన్నది. రెండోది ఆ ఉత్తరం
ఎక్కడనుంచి వచ్చింది? ఎవరు
రాశారు? ఏమని రాసారు? ఆ ఉత్తరానికి,
నా భవిష్యత్తుకి సంబంధ మేమిటి?'
అనేది. ఈ రెండు ప్రశ్నలు ఇంతై,
అంతై చివరకు ఆమె మనసంతా
ఆక్రమించుకుని కుమ్మరి పురగులా
దొలుస్తున్నది మనసుని.

తనకి కాస్త మజ్జిగ ఇచ్చి అన్నా
వదినలు బోజనానికి కూర్చున్నాక ఆ
ఉత్తరంకోసం గలింపు మొదలు

పెట్టింది ఇందిర ఎక్కువ శ్రమపడకుండానే ఆ ఉత్తరం దొరికిందామెకు.

దానిమీద ఉన్న అద్రసునిబట్టి అది అమలాపురంనుంచి వచ్చినట్లు, అన్నగారి స్నేహితుడు మురళీకృష్ణ అనే అతను దాన్ని రానినట్లు గ్రహించి ఆ ఉత్తరాన్ని ఆమూలాగ్రంగా చదివేసింది. తర్వాత తెలిసిన విషయం ఏమంటే? తన భర్త ఆ ఊరు పెళ్ళిచూపులకోసం వెళ్ళినట్లు గ్రహించి ఆమె మనసు ఊక్కిరిబిక్కిరైపోయింది ఓ క్షణం. ఇవి నిజమేనా? తన భర్త మరో పిల్లను పెళ్ళిచేసుకోవడానికి సిద్ధపడతాడా? ఎంత నీచం...ఫీ...ఫీ...ఇందిరకు భర్తమీద ఎంతో ఆసక్త్యం వేసింది. భార్య బ్రతికి వుండగానే మరో పెళ్ళా? ఇండుకు చట్టం ఒప్పుకుంటుందా? ఎందుకు ఒప్పుకుంటుంది? కాని చట్టం దృష్టిలోవడి నేరం రుజువు కావాలి కదా? నువ్వు 'నా భర్త, నన్ను ఎదిలేసి మరొకర్తని కట్టుకున్నావు' అని కోర్టు కెక్కగలవా? ఓ వేళ పెళ్ళినా ఆప్పుడు నేరం నీమీదకే తిరగుతుంది? నా మీదకా! ఎలా? పిచ్చిదానిలా గొణుక్కుంది.

"ఎలాగా? నీ మనసు మారిపోయిందని, నీతో కాపురం చేయడం ఇష్టం ఇష్టంలేదని కోర్టులో నా భర్త వాదించాడు?"

"అంటే?"

"అంటే ఏచీలేదు నీ శీలం

చెడిపోయినట్లు రుజువు కూడా సృష్టించగలదు నీ భర్త" ప్రశ్న, జవాబు కూడా తనే చెప్పకుంటున్న ఇందిర ఆ పైన ఇక ఆలోచించలేకపోయింది.

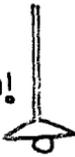
"అయితే ఇప్పుడు నేనేం చేయను?" పిచ్చిదానిలా మనసుని ప్రశ్నించుకుంది.

"తిన్నగా నీ భర్త దగ్గర కెళ్ళిపో. అన్ని సమస్యలు వాటంతటవే సర్దుకుపోతాయి" మనసు హితబోధ చేయసాగింది.

"విజవని పేరంటంగా వెళ్ళే వాళ్ళకి లోకువకానా?"

"నీ ఇంటికి నీవు వెళ్ళడానికి బొట్టు, కాటుక పెట్టి పింబాలా? గుమ్మంలోకి వచ్చిన భార్యను ఏమగవాడూ తూలనాడడు, చెడనాడుకోడు. ఓవేళ అన్నా, 'నా ఇంటికి నేను పట్టాను' అనుచాలు. దానిలో సిగ్గుపడాల్సింది, ఆవమానం పొందాల్సింది ఏచీలేదు. అక్కడ చికాకుంటావా? పెళ్ళయిన అడబిడ్డలు, చదువుకునే మరుదులు ఎల్లకాలమూ నీ దగ్గర పడివుండరు. వాళ్ళ ఎటుసంటివారైనా నీ భర్త గుణం నీకు తెలుసు కదా? భార్య రాగానే అయినవారంతా విషమైపోయాము అనే మాట రావడం ఆయనకు ఇష్టంలేదు. రేపు నీకే ఓ కొడుకు పుట్టాడు. పెరిగి పెద్దయ్యాక పెళ్ళి చేస్తావు. భార్యమీద మోజుతో, నిన్ను నీ భర్తను చిన్న చూపు చూస్తాడు - ఆప్పుడు నీ మన

నూరు లోలక
సమయాలలో
విని వేస్తుంటారు!

నా బానిసలో
అప్పుకుంటుంటా!

అప్పున్నా...
బానిస...
అప్పు...
కొట్టిన
అప్పులని
వెళ్ళాను....

అంత
మనసు

నెలా వుంటుంది? ఒక్కసారి ఆలోచించి చూడు నీకే తెలుస్తుంది ఆ మానసిక వేదన ఎంతనరకమో అందుకే ఓర్పుకో, ఆ ఓర్పు నీకు కొండంత అనందాన్ని, తృప్తి ఇస్తుంది, పంకజాన్ని చూడు ఎలా మారిపోయిందో? తన చుట్టూ శాంత మనే కోటని కట్టుకుంది. పదిమంది కోసం నవ్వుతూ బ్రతుకు తున్నది. ఆడదిగాని మగాడు కాని, 'ఇది నాయిల్లు, నా పిల్లలు, నా భర్త లేదా, నా భార్య, పిల్లలు, నా ఇల్లు' అనే స్వార్థంతో తన చుట్టూ ఓ గిరిగిసుకుంటే, అది ఆతనికే, లేదా ఆమెకే తృప్తి అనందాన్ని ఇస్తుంది. అంతేగాక ఇది మా ఇల్లు, వీళ్లంతా నా వాళ్ల అనుకుంటే ఆ అనందాన్ని తృప్తి పదిమందితోనూ కలిసి అనుభవిస్తాడు. మనసు

లోతుల్లోంచి వివేకమనే జ్ఞానబోధ చేయ సాగారెవరో. అన్నా వదినల బోజన మయింది కాబోలు అన్నగారు బ్రేవ్ మని తేనుస్తూ వస్తున్నాడివతలకు. చేతితోని పుత్రాన్ని ఎక్కడనుంచి తీసింది? అక్కడ పెట్టేసి ఏచీ ఎరగనట్లు ఆ వారం వీక్లి చేతిలోకి తీసుకుంది ఇందిర.

ఆ రాత్రి కలతగా పట్టిన నిద్రలో తను తిరిగి అత్తవారింట్లో వెళ్ళినట్లు "ఎందుకు వచ్చావు? సిగ్గు లేకపోలేసరి తగుదునమ్మా అంటూ వచ్చావా? చీ-నో" అంటూ భర్త ఓ వైపు, అత్తగారు ఓ వైపు దుయ్యపట్టుతున్నట్లు కలవచ్చి తృప్తిపడి లేచింది. కలవరం తగ్గి కలగా గుర్తించి ఓ గ్లాసు మంచి నీళ్ళు త్రాగి పడుకుంది మళ్ళీ. ఆ మర్నాడు కాపీ డిపిన్లు ఆయిన తర్వాత ప్రకాశం

ఎక్కడికో ప్రయాణ మవసాగాడు. బహుశా ఆన్నయ్య వెళ్లేది ఉత్తరం రాసిన ప్రెండు దగ్గరకు కాబోలు, అనుకున్న ఇందిర తనూ వీరమార్చుకుని సూట్ కేస్ సర్దుకుంది.

“ఈ ఒక్కరోజు సె:వు కోసం ఎక్కడికి నువ్వు బయలుదేరావు? రేపు కూడా సె:వు పెట్టావా?” అడిగింది స:వత.

“ఆన్నయ్యతో నేనూ వెళ్తున్నా రేపు అక్కడనుంచి ఆఫీసుకి రాజీనామా లెటర్ పంపిస్తాను వదినా?” ఆ మాటకి ప్రకాశమా వసంతా కూడా అడి:పడి ముఖ ముఖాలు చూసుకున్నారు.

“రాజీనామా ఇస్తావా? ఎండకని?”

“నను గుంటూరు వెళ్ళిపోతున్నాను ఆన్నయ్య!” తల పంచుకుని నిదానంగా చెప్పింది ఇందిర.

“గుంటూరు వెళ్ళి పోతావా? అక్కడ నుంచి ఉత్తరం వచ్చిందా నిన్ను రమ్మని...” ప్రకాశం అశ్చర్యాన్నుంచి చప్పుర తేడకోలేకపోతున్నాడు. తను వినేది నిజమేనా లేక బ్రమపడ తున్నాడా? కాని తను వినేది ఇందిర నోట్లోంచి వచ్చే మాటలేవ.

“నా ఇంటికి నేను వెళ్ళడానికి ఉత్తరా లెండు కన్నయ్య!” నవ్వింది ఇందిర. నా అంతట నేను వచ్చాను, తిరిగి నా అంతట నేను వెళ్ళిపోతున్నాను. నీకు,

రావాలని వుంటే స్టేషన్ కి వచ్చి బ. డెక్కించు. లేదా అదీ అక్కర్లేదు. నేనే వెళ్ళిపోతాను” అంది అలా అంటున్న చెల్లెలి వైపు ప్రేమగా, అప్యాయతగా చూసాడు ప్రకాశం, దగ్గరగా వెళ్ళి - మె తల మీద చేయివేసి నిమగ్నతూ నా చెల్లెలు తిరిగి భర్త దగ్గరకు వెళ్ళా నంటుంటే అంతకన్న నాకు కా:ల్పిం డేమిటమ్మ. నచ్చ సం తో పం గా, సంచాగంచేసుకోవడమే నేను హర్షిస్తాను. స్టేషన్ కే కాదు నీ వెంబడి గుంటూరు వచ్చి నున్న నీ అత్తవారింటిలో దింపి మరీ వస్తాను. కాని ముందు మనం వెళ్ళాల్సింది స్టేషన్ కే కాదు. బజారుకి. ఇన్నాళ్ళ తర్వాత నా చెల్లెలు అత్త వారింటి తెత్తుంటే వట్టి నే ఎలా పంపిస్తాను. ముందు బజారు వెళ్ళి నీకు కావాల్సిన చీర, రవిక తెచ్చుకో. ఆ తర్వాత బ్రెయిన్ కి వెళ్ళాము ఏం? ఉండు వెళ్ళి టాక్సి తీసుకొస్తాను” అంటూ ప్రకాశం వీధిలోకి పరుగెత్తాడు. ఇన్స్పెక్టైనా ఆడ బిడ్డ మనసు మార్చుకుని భర్త దగ్గరకు వెళ్ళ బోతున్నందుకు ఎంతో సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ ఆడబిడ్డ వైపు ప్రేమగా అభిమానంగా చూడసాగింది వసంత. కాని ఇందిర మాత్రం తను అత్త వారింటిరో ఎటువంటి దృశ్యాన్ని ఎదుర్కోవలసి వస్తుందో, ఆవే ఆలోచనతో సతమత మవసాగింది.